

**Střední škola umění a designu a VOŠ Brno, příspěvková organizace
Husova 10, 602 00 Brno**

Preventivní program

**„Škola pro život“
školní rok 2025/2026**

ředitel školy: MgA. Tomáš Rybníček
koordinace PP: Mgr. Michal Trávníček – pracoviště Husova 10
Mgr. Ondřej Klus – pracoviště Francouzská 101/1. pol.
Mgr. Petra Nosková – prac. Francouzská 101/ 2. pol.

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Po sloučení k 1. 1. 2012 se škola skládá ze střední školy v budově na ulici Husově 10 a střední školy a vyšší odborné školy na ulici Francouzské 99 a 101. V denním studiu se celkově v naší škole vzdělává 650 žáků.

2. RIZIKOVÉ FAKTORY ŠKOLY

Budova Husova je přímo v centru města. Velikost této budovy je velkým plusem, protože je malá a velmi přehledná. V každém křídle školy je jeden obor, kde mají žáci své zázemí a kde se schází se spolužáky stejného oboru všech ročníků. Z hlediska kouření jsou nejrizikovější průjezdy domů kolem školy, kde se kuřáci schází, a v menší míře dvůr školy a zadní požární schodiště, kde je však kouření zakázáno.

Pozitivem je zájem žáků o obor, který studují (většinou již mají jasno o svém budoucím působení), jejich velká motivace dokončit studium a úzký kontakt hlavně s odbornými pedagogy, kteří mají možnost na studenty intenzivně výchovně působit.

Riziková ve vztahu k výskytu sociálně negativních jevů je i skutečnost, že velká část žáků bydlí mimo rodinu (v domovech mládeže a na privátech, které jsou v tomto ohledu nejrizikovější), kde vzniká široký prostor pro výskyt rizikového chování ve volném čase.

Budova na ulici Francouzská je situována v „sociálně rizikové čtvrti“, která se momentálně radikálně mění revitalizací ulic a stavbou nových moderních budov. Budova školy je poměrně rozsáhlá, všechny učebny (včetně odborných), školní hřiště a školní zahrada jsou v jednom objektu.

Budova na ulici Husova je menší, problémové prostory se nacházejí na WC, případně ve sklepě, kde jsou dílny designových oborů.

Šatny ve sklepě školy na Francouzské byly zrušeny, žáci mají skříňky v patrech oborů, místnosti WC, školní dvůr, přilehlá zahrada, rozsáhlé chodby, botanická zahrada a školní hřiště mohou být tak nejrizikovější místa pro rizikové chování žáků.

Na každém oboru byla zhotovena odpočinková zóna (kuchyňky, pohodlná posezení) pro žáky, kteří se zde sdružují, seznamují a diskutují. Toto řešení organizace žáků (sdružování napříč ročníky v rámci každého oboru) považujeme jako velmi šťastné pro prevenci proti šikaně. Odpočinková zákoutí mají svá pravidla a mohou je navštěvovat i žáci jiných oborů.

Další riziková skupina jsou rodiče ze sociálně slabších vrstev a pracovně zaneprázdnění rodiče a rodiče s bydlištěm hodně vzdáleným od Brna.

Žáci, kteří přicházejí na školu, jsou již zasaženi sociálně negativními jevy, jako je kouření tabáku, pití alkoholu, kouření marihuany. Užívání jiných nelegálních drog, než marihuany se vyskytuje v zanedbatelném procentu.

Jako zásadní faktory, které je nutné opečovat z metodického hlediska vidíme zhoršující se psychické stavy studentstva a s tím spojené problémy jako jsou poruchy příjmu potravy, sebepoškozování a suicidální tendence. Metodici na tomto intenzivně spolupracují se školními psychology a zbytkem ŠPP.

Ojedinelé náznaky šikany se nám zatím podařilo zachytit v počátečních fázích. Toto se podařilo hlavně díky rodinné atmosféře školy.

Největším problémem školy je vysoká absence žáků a nadměrné užívání IT, zejména mobilů. Ojedinelé případy záškoláctví se daří efektivně řešit díky spolupráci poradenských pracovišť a vedení školy. Toto je možné i díky spolupráci s rodiči a domovy mládeže.

3. CÍLOVÉ SKUPINY PROGRAMU

Nejdůležitějším cílem tohoto preventivního programu je navození bezpečí a příznivého sociálního klimatu ve škole. Prioritou je dlouhodobé působení na pedagogy, nepedagogické pracovníky, studenty, žáky a jejich rodiče.

První cílová skupina: žáci a studenti

- adaptace na prostředí školy už od prvního ročníku, podpora vztahů v třídním kolektivu
- cílená osvěta v oblasti rizikového chování: záškoláctví, kouření, alkohol, doping, drogy, jiné závislosti, šikana, kyberšikana, nežádoucí sexuální chování, chování ve skupině vrstevníků, chování ve velkém městě (hlavně pro mimobrněnské žáky), intolerance – rizika, následky; transgender
- učení se zdravému sebevědomí (asertivní vystupování);
- psychohygiena;
- učení se znát lidská práva a občanské povinnosti – já versus okolí, národnostní menšiny;
- kam se obrátit v případě potřeby – osobně, kontakty po telefonu nebo internetu
- komunikace vedení školy a žákovské rady.

Druhá cílová skupina: zákonní zástupci a rodiče

- podpora úzké spolupráce školy s rodiči (zejména třídní učitelé);
- riziková skupina: rodiče ze sociálně slabších vrstev a pracovní zaneprázdnění rodiče, rodiče s bydlištěm hodně vzdáleným od Brna;
- navodit lepší pocit důvěry rodičů v školu a pocit vzájemné odpovědnosti a spolupráce.

Třetí cílová skupina: pracovníci školy

- hlavní cíl: otevřít prostor pro vzájemné sdílení a diskuse, zajistit průběžnou spolupráci všech pedagogů, třídních učitelů (dále TU), školního poradenského pracoviště (dále ŠPP) a vedení školy;
- podpora postavení pedagoga ve funkci ŠMP ze strany vedení školy;
- podřízení práce ŠMP celkové koncepci vedení školy;
- všichni (rozdělení na skupiny: vedení školy, TU, ostatní pedagogové, nepedagogičtí pracovníci školy): cílená osvěta v oblasti rizikového chování ze strany ŠMP;
- spolupráce TU se školním psychologem, metodikem a výchovným poradcem coby odborně vyškolenými v oblasti rizikového chování;
- spolupráce TU s vedením školy a vedení školy s TU;
- průběžné informování vedení školy o průběhu a účinnosti jednotlivých bodů preventivního programu, úzká průběžná spolupráce vedení školy s pracovníky Školního poradenského pracoviště ;
- samostudium školního řádu, plánu prevence, krizového plánu školy a dalších materiálů z knihovny ŠMP a VP;
- podpora zájmu o kurzy a další vzdělávání v oblasti prevence rizikového chování (popř. psychologie) ze strany pedagogů a ŠMP.

4. CÍLE PROGRAMU

Dlouhodobé cíle: Preventivní strategie školy

Preventivní strategie z dlouhodobého pohledu je představena v ŠVP, kde je zastoupena v průřezových tématech. Cílem těchto témat je, aby si žák uvědomil vzájemné přesahy a souvislosti znalostí a dovedností z různých vzdělávacích oblastí. Průřezová

témata podporují formativní působení vzdělávacího procesu, rozvoj osobnosti žáků, jejich společensky žádoucí návyky, postoje a způsoby jednání. Podporují rovněž i rozvoj klíčových kompetencí. Průřezová témata jsou zařazována do všech ročníků ve vhodné vazbě na učivo konkrétních předmětů.

Téma **Občan v demokratické společnosti** napomáhá rozvoji sociálních kompetencí žáků. Obzvláště v prvním ročníku je klíčová úloha třídního učitele při formování postojů žáků při utváření dobrého třídního kolektivu, ve kterém převažuje atmosféra vzájemného respektu a ochoty pomoci, kde není prostor pro projevy šikany. Žáci jsou seznamováni s institucí školního parlamentu, který se podílí na vytváření demokratického prostředí ve škole založeného na spolupráci, účasti a dialogu. Další oblastí je formování názorové orientace žáků na pozitivní životní hodnoty – formou besed a přednášek o nebezpečí návykových látek, o pěstování zdravého životního stylu.

Téma **Člověk a svět práce** je vhodně začleňováno v souvislosti s formováním kladného vztahu ke zvolenému oboru a k potřebě celoživotního vzdělávání, ale zároveň i k možné rekvalifikaci v budoucnosti. Ve vyšších ročnících je vhodná exkurze na úřad práce a jsou procvičovány dovednosti nezbytné pro hledání zaměstnání – sepsání žádosti o místo, sepsání životopisu, vyhledávání nabídek, seznámení se s možnou náplní vstupního pohovoru.

Téma **Člověk a životní prostředí** vede k pochopení zásadního významu přírody a životního prostředí pro člověka. V rámci odborného učiva je kladen důraz na pochopení závislosti člověka na přírodních surovinách a zdrojích energie, na efektivním hospodaření s výrobky a odpady. Cílem je budování takových postojů a hodnotových orientací žáků, na jejichž základech budou utvářet svůj budoucí životní styl v intencích udržitelného rozvoje a ekologicky přijatelných hledisek.

Realizace tématu **Informační a komunikační technologie** spočívá ve zdokonalování schopností žáků pracovat s různými prostředky informačních a komunikačních technologií a to jak v běžném každodenním životě, tak i pro potřeby svého oboru a posléze i výkonu povolání. Téma je realizováno zejména v předmětech informační a komunikační technologie.

Střednědobé cíle

Střednědobé cíle slouží především k:

- vybudování příznivého sociálního klimatu ve škole – podpora tolerance žáků a studentů různých oborů vůči sobě navzájem;
- navození vzájemného respektu v pedagogickém sboru a vedení školy;
- vytvoření pevného komunikačního systému mezi pracovníky školy;
- jednotnému a systematickému výchovnému působení pedagogů na žáky a studenty;
- utváření kladných postojů pracovníků školy vůči ŠPP a vzájemná spolupráce;
- zajištění bezpečnějšího a příznivějšího prostředí pro žáky, studenty i zaměstnance školy;
- zavedení a fungování informačního kanálu směrem k rodičům a zákonným zástupcům přes internet, s možností konzultací z domova;
- vytvoření prostředí „veselá sborovna“ – mimoškolními akcemi podpora zdravého a příznivého klimatu ve vztazích mezi spoluzaměstnanci;
- efektivnímu a pravidelnému školení všech zaměstnanců školy v oblasti prevence rizikového chování (dle Metodického pokynu MŠMT ČR k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení – č.j.: 21149/2016 a Metodického doporučení k prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve škole a školských zařízeních – č.j.: 21291/2010-28 s 24 přílohami (oba pokyny na: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>);

- účinné tvorbě a využití preventivního programu školy (koordinace tvorby a kontrola realizace ŠMP);
- zlepšení informovanosti o konzultační a poradenské činnosti ŠMP.

✓ směrem k žákům: nástěnka ŠMP, přes TU, webové stránky školy

1. důkladné seznámení žáků se školním řádem a krizovým plánem školy;
2. preventivní působení na žáky během výuky, cíleně pak během suplovaných hodin nebo třídnických hodin pomocí diskusí na témata: naše třída, třídní kolektiv, společenské chování, právní vědomí, zdravý životní styl, zdravá rodina, společenské problémy soudobého světa, politické problémy, vrstevnické problémy, ...
3. třídnické hodiny určené ke komunikaci žáků s TU;
4. přesně stanovené hodiny a diskrétní místnost (zelený kabinet, kabinet psycholožky) pro možnost individuálních pohovorů ŠPP;
5. seznámení žáků s poradenskými a konzultačními službami ŠPP (osobně, přes TU, nástěnka, web);
6. cílená osvěta v oblasti prevence rizikového chování v hodinách OBN, IKT nebo jiných předmětech s pedagogy, ve které mají třídy nebo jednotliví žáci důvěru;
7. práce v žákovské radě – orgán, který jedná za žáky a studenty s vedením školy;

✓ směrem k rodičům a zákonným zástupcům: internet, školní webové stránky, Edupage, přes TU

1. systematickým působením na žáky i jejich rodiče v důsledku odstraňovat nežádoucí jevy, zejména ty, které společnost mnohdy bere za běžnou normu chování;
2. školní řád a krizový plán na školních webových stránkách;
3. informovat rodiče o aktuálním dění ve škole pomocí Edupage, webových stránek školy;
4. utužovat dobré vztahy s rodiči žáků pravidelným kontaktem (www, třídní schůzky, hovorové hodiny, konzultace, dny otevřených dveří);
5. kvalitní práce třídních učitelů ve spolupráci s rodiči a zákonnými zástupci (osobní, telefonický a písemný kontakt);
6. funkční poradenský systém a odbornost výchovné komise (ŠPP, ŘŠ);
7. možnost poradenské a odborné pomoci v krizových situacích rodiny (ŠPP);

✓ směrem k zaměstnancům: pravidelné porady, speciální porady a schůzky dle potřeby vedení školy

1. podpora ŠPP v pozici odborníků mezi ostatními pracovníky školy;
2. podpora odborné přípravy ŠPP;
3. pravidelná informovanost směrem k vedení školy, funkčnost výchovné komise (ŘŠ, ŠPP);
4. zajištění bezpečí ve škole (dozory na chodbách, uzavření školy čipovým systémem, ochrana z hlediska PO a BOZP,...);
5. spolupráce pracovníků školního poradenského pracoviště s TU a ostatními pedagogy;
6. podpora vytvoření zdravějšího klimatu ve vztazích mezi zaměstnanci školy (veselá sborovna);
8. vylepšování pracovních podmínek (funkční kabinety, třídy, tělocvična, hřiště, IT v učebnách, nové podlahy, nové prostory pro VOŠ, výtah pro zdravotně handicapované, ...);

ředitel školy

- vytváření podmínek pro realizaci prevence v oblasti rizikového chování
- podpora soustavného vzdělávání pracovníků školy v oblasti prevence
- aktivní podpora postavení pracovníků ŠPP v pozici odborníků

třídní učitelé

- stanovené třídnické hodiny pro komunikaci se třídou;
- vzdělávání v oblasti psychologie a komunikace, programy pro třídní učitele;
- systematická práce se třídou;
- spolupráce a vytvoření stabilní komunikační sítě s ŠPP a vedením školy;

pedagogové

- dodržování jednotného přístupu v řešení rizikových forem chování žáků;
- včasná intervence;
- upevnění komunikační sítě školy;
- komunikace s TU v oblasti prevence nebo represe rizikových chování žáků;
- účast na programech „veselá sborovna“ zaměřených na utužování kladných vztahů na pracovišti;
- samostudium v oblasti prevence SPJ, spolupráce s ŠPP, příp. zájem o DVPP;

nepedagogičtí pracovníci

- proškolení v oblasti prevence rizikového chování – nejvíce se pohybují v místech označených za riziková
- úzká spolupráce s vedením školy a ŠMP.

Krátkodobé cíle

Příprava plánu kulturních, sportovních a preventivních aktivit pro žáky a studenty všech oborů:

první ročník SŠ:

- Výjezdní adaptační kurz
- Beseda s pracovnící Anabell – prevence poruch příjmu potravy
- Onfine (bývalé Replug Me) – vliv sociálních sítí na psychické zdraví
- PČR - kyberšikana, sebeobrana a pohyb ve městě
- Moje tělo je moje
- Techniky učení – Mgr. Pavelková/ Mgr- Blažíčková

druhý ročník SŠ:

- Výjezdní plenér a vodácký kurz
- Nevypust' duši – kurz psychohygieny
- Projekt lékařské fakulty – První pomoc
- Konsent – prevence kybernásilí
- Moje tělo je moje

třetí ročník SŠ:

- prevence nežádoucího sexuálního chování
- Spondea – domácí násilí
- Nepanikař! - stress-management a psychická pohoda
- právní minimum – JUDr. Martin Hostinský
- Konsent – „Když to chce“
- Finanční gramotnost – Ing. Bronislav Hýbl, MBA

čtvrtý ročník SŠ:

- Techniky zvládání stresu – Mgr. Pavelková/ Mgr. Blažíčková

napříč ročníky:

- plenéry a praxe ve skutečných firmách
- návštěvy Mahelovy knihovny a Moravské zemské knihovny
- návštěvy mešity, synagogy, Romského muzea
- návštěvy filmových představení dle nabídky kin a divadel
- sportovní akce – lyžařský kurz pro první ročníky
 - vodácký kurz pro druhé a třetí ročníky
- akce konané žáky a studenty – Mikuláš, Šuřinky, festival studentských hudebních kapel
- návštěvy výstav dle aktuální nabídky
- exkurze do galerií po celé ČR, Rakouska, Německa, Itálie a Francie
- účast na soutěžích uměleckých škol (Studentský design, GRAND PRIX MOBITEK)
- spolupráce s Galeríí Vaňkovka + MG
- aktivní účast na akcích propagujících naši školu např. Dny otevřených dveří, mezinárodní veletrhy apod.

Školní poradenské pracoviště

1. Náplň práce výchovných poradkyň

- kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě
- pomoc s neprospěchem žáků a studentů školy
- pomoc (v rámci možností) se školními či rodinnými problémy žákům, studentům, případně i jejím rodičům
- pomoc při problematice komunikace žáka s vyučujícím
- sestavení IP nebo IVP
- pomoc pro žáky s SPU (vedení žáků, intervenční činnosti)
- příprava podmínek pro integraci žáků se zdravotním postižením ve škole
- poskytování služeb kariérového poradenství žákům/cizincům se zřetelem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám

2. Náplň práce školních metodiků prevence

- zajištění programů primární prevence u externích odborníků
- úzká spolupráce s vedením školy (podpora ve školním řádu)
- spolupráce pracovníků poradenského pracoviště
- zajištění koordinace PP
- vypracování krizových plánů „Co dělat když...“ (přílohy tohoto PP)
- stanovení konzultačních hodin, možnosti konzultací po telefonu či internetu
- zajištění funkčnosti poradenského pracoviště a přenesení zajištění intervence na VP
- aktivní práce výchovné komise (ŠPP a ŘŠ)
- aktualizace nástěnky a informací na webu školy
- aktivní spolupráce se všemi skupinami zaměstnanců školy, s rodiči, aktivní práce se žáky

- nabídka pomoci a intervence Zeleného kabinetu studentům VOŠ
- vypracování manuálu pro práci TU
- seznámení všech pedagogů i nepedagogických pracovníků s novými MP v oblasti SPJ
- aktualizace a mapování sítě organizací a služeb poskytujících odbornou pomoc
- účast na pravidelných schůzkách metodiků s oblastní metodičkou
- další sebevzdělávání v rámci nabízených programů
- zapojení do projektu odhalování šikany „Nenech to být“

3. Náplň práce školních psycholožek

- úzká spolupráce s vedením školy (podpora ve školním řádu)
- poskytují individuální konzultace žákům, poskytuje podporu či terapeutické vedení při řešení osobních, rodinných nebo akademických problémů
- poskytují krizovou intervenci žákům, kteří se ocitli v psychicky náročné situaci
- podílí se na prevenci a řešení různých problémů, jako jsou šikana, zneužívání návykových látek nebo sebepoškozování
- konzultují se zákonnými zástupci při výukových a výchovných problémech studentů
- pracují s celými třídními kolektivy (diagnostika vztahů ve třídě, rozvoj spolupráce a komunikace, posílení pozitivních vztahů, rozvíjení sociálních dovedností)
- poskytují metodickou pomoc pedagogickým pracovníkům při přípravě vyrovnávacích opatření žáků se sociálním znevýhodněním a žáků se zdravotním znevýhodněním
- koordinují poradenské služby poskytované ve škole (VP, ŠMP, TU)
- koordinují poradenské služby mimo školu a spolupracují se školskými poradenskými zařízeními, zdravotnickými a dalšími zařízeními.

5. EVALUACE PP za školní rok 2024/2025

Vedení školy si je plně vědomo závažnosti prevence rizikového chování. Ve školním řádu SŠ i VOŠ je jasně stanoveno, že je zakázáno přinášet, distribuovat a užívat návykové látky v areálu školy i v jeho bezprostředním okolí; platí také absolutní zákaz kouření na obou budovách školy.

Metodičky/metodici prevence a školní psycholožky úzce spolupracovaly s třídními učitelkami a učiteli i s jednotlivými třídními kolektivy na realizaci preventivních a intervenčních aktivit. Díky průběžnému monitoringu a včasným konzultacím se dařilo zachytávat vznikající potíže a pojmenovávat rizikové vztahy ve třídách.

Silný akcent jsme v uplynulém roce kladli na prevenci psychických obtíží. Školní psycholožky poskytovaly zvýšenou poradenskou a krizovou podporu, vedly skupinové programy a konzultace pro žáky i pedagogy a podílely se na metodické podpoře třídních týmů. Tento přístup se promítl do zlepšení klimatu ve třídách a větší dostupnosti pomoci pro žáky v zátěži.

Jedním z klíčových kroků na začátku školního roku byl adaptační kurz pro žáky 1. ročníků. Kurz naplnil svůj hlavní cíl: bezpečně nastartovat vztahy v nově vzniklých třídách, podpořit soudržnost a nastavit zdravá pravidla spolupráce. Zpětná vazba žáků i pedagogů potvrdila pozitivní dopad na atmosféru ve třídách a usnadnila následnou práci s třídními kolektivy.

Aktuální výzvou pro Školní poradenské pracoviště (ŠPP) nadále zůstává situace spojená s válkou na Ukrajině i zúzkostňující situace globální politiky. Zaměřujeme se na cílenou psychologickou a studijní podporu žáků z Ukrajiny tak, aby nebyly ohroženy jejich vzdělávací výsledky a aby se rychleji adaptovali na nové prostředí.

Tematicky se preventivní programy soustředily zejména na oblasti související s duševním zdravím, bezpečnou komunikaci a vztahy ve třídě. Na realizaci se podílely také externí odborné neziskové organizace, jejichž programy přinesly aktuální poznatky a podpořily praktickou práci ve výuce.

Většina plánovaných mimoškolních aktivit proběhla dle harmonogramu. Zároveň jsme rozšířili spolupráci s partnerskými organizacemi, což přispělo k prevenci rizikového chování i k rozvoji sociálně-emočních dovedností žáků.

Škola také v minulém roce získala dotaci Jihomoravského kraje ve výši 75 000 Kč na realizaci preventivních programů v školním roce 2025/2026.

Poradenské pracoviště děkuje všem pedagogům za aktivní zapojení do prevence a za spolupráci při řešení individuálních situací. Průběžně jsme poskytovali podporu žákům ohroženým školním neúspěchem a nabízeli metodickou oporu vyučujícím.

V návaznosti na modernizaci školy byla posílena i technická a IT podpora pro pedagogy a žáky. To usnadnilo realizaci preventivních a vzdělávacích programů a přispělo ke kvalitě výuky i dostupnosti poradenských služeb.

PP za školní rok 2024/2025 je shledán splněným.

6. KNIHOVNA PORADENSKÉHO CENTRA

Tituly k dispozici na požádání u ŠMP:

- Bělohlávek, F.: **15 typů lidí, jak s nimi jednat, jak je vést a motivovat.** Praha, Grada 2010.
efektivní komunikace s intrikánem, detailistou, plachým člověkem a dalšími typy, poznání jejich silných stránek a řešení problémů, které vytvářejí
- Fieldová, E.M.: **Jak se bránit šikaně.** Praha, IKAR 2009.
praktický rádce co to je a co s tím dělat pro děti, rodiče a učitele
- Janáčková, J.: **Praktická komunikace pro každý den.** Praha, Grada 2009.
sdělování beze slov, co prozrazuje první dojem, komunikace mezi mužem a ženou, zvláštnosti komunikace s dětmi
- Martínek, Z.: **Agresivita a kriminalita školní mládeže.** Praha, Grada 2009.
druhy agresí, přístupy k agr. chování, poruchy chování, šikana
- Novák, T., Kudláčková, Y.: **Asertivní žena.** Praha, Grada 2008.
jak vést rozhovor, reakce na kritiku, základní životní přístupy
- Poupátová, Š.: **Netrapte se po rozvodu.** Praha, Grada 2009.
právní rozvod a psychorozvod, děti rozvedených rodičů, nový vztah, nová rodina
- Říčan, P., Janošová, P.: **Jak na šikanu.** Praha, Grada 2010.
jak zjistit šikanu, psychologie dětské skupiny, vyšetřování šikany, výchovný zásah a náprava následků, prevence
- Pipeková, J. a kol.: **kapitoly ze speciální pedagogiky.** Paido, Brno 1998.
- Johnson, E.: **Jak se vyhnout AIDS.** Praha Lunarion 1993.
- Dupal, L.: **Kniha o marihuaně.** Praha, Maťa 1996. Presl, J.: **Drogová závislost.** Praha, Maxdorf 1995.
- Presl, J.: **Drogová závislost.** Praha, Maxdorf 1994.
- Svobodová, A., Kozák, J.: **Mládež a kouření.** Praha, Ústav zdravotní výchovy 1990.
- Nešpor, K., Csémy, L.: **Alkohol, drogy a vaše děti.** Praha, Sportpropag 1995.
- Vitoušová, P., Koubová, E.: **Rodina proti kriminalitě.** Bílý kruh bezpečí.
- Nešpor, K.: **Tajná zpráva z planety X-III, alkohol, drogy, hry a jóga.** Praha 1994.
- Kolektiv autorů PPP Brno: **Metodika prevence sociálně patologických jevů.** Brno 2002.
- Nešpor, K., Csémy, L., Pernicová, H.: **Prevence problémů působených návykovými látkami.** Praha BESIP 1994.
- Višňovský, P., Bečková, I.: **Bludný kruh toxikomanií.** Hradec Králové EIA 1998.
- Kolektiv: **Mládež, společnost a stát.** Praha, IDM 1993.
- Nešpor, K., Csémy, L., Pernicová, H.: **Jak předcházet problémům na základních a středních školách.** Praha, Sportpropag 1996.
-

Tituly k dispozici na požádání u školní psycholožky (Husova 10):

- HANSON, Rick a MCKAY, Matthew: **Okamžitá pomoc proti úzkosti pomocí KBT, mindfulness a relaxace.** Přeložil Dan LIŠKA. Praha: Portál, 2022.
- PRAŠKO, Ján; PRAŠKOVÁ, Hana a PRAŠKOVÁ, Jana: **Deprese a jak ji zvládat: stop zoufalství a beznaději.** Vyd. 3. Rádci pro zdraví. Praha: Portál, 2015.

- PRAŠKO, Ján; VYSKOČILOVÁ, Jana a PRAŠKOVÁ, Jana: **Úzkost a obavy: jak je překonat**. 3. vyd. Rádci pro zdraví. Praha: Portál, 2012. Obsedantně-kompulzivní porucha a jak se jí bránit
- PRAŠKO, Ján. **Agorafobie a panická porucha: jak je překonat**. Vyd. 2. Rádci pro zdraví. Praha: Portál, 2014
- ŠTECH, Stanislav a ZAPLETALOVÁ, Jana. **Úvod do školní psychologie**. Praha: Portál, 2013. Techniky pro zvládání úzkosti
- KABAT-ZINN, Jon. **Mindfulness pro začátečníky**. Přeložil Ondřej FAFEJTA. Praha: Portál, 2022. Jak přežít, když se často bojím
- SMETÁČKOVÁ, Irena; ŠTECH, Stanislav; VIKTOROVÁ, Ida; MARTANOVÁ, Veronika; PÁCHOVÁ, Anna et al. **Učitelské vyhoření: proč vzniká a jak se proti němu bránit**. Praha: Portál, 2020.
- PETERKOVÁ, Michaela. **Kurz duševní rovnováhy: zbavte se stresu, napětí a úzkosti**. Praha: Portál, 2014.
- PETERKOVÁ, Michaela. **Kurz dobré nálady: lépe zvládejte emoční propady a výkyvy**. Ilustroval Libor DROBNÝ. Praha: Portál, 2016.
- COOPER, Peter J. **Bulimie a záchvatovité přejídání: jak je překonat. Rádci pro zdraví**. Praha: Portál, 2014.
- SOUKUP, Jan. **Motivační rozhovory v praxi**. Vydání druhé. Praha: Portál, 2020.

7. UŽITEČNÉ ODKAZY

Spondea, o.p.s., Sýpka 25, 613 00 Brno – Černá Pole

Konzultační hodiny: Po – pá: 8:00 – 18:00, telefonní linky v konzultačních hodinách:

telefon: +420 541 235 511, mMobil: +420 725 427 241, email: spondea@spondea.cz

Pro studenty: email: krizovapomoc@spondea.cz telefon: +420 608 118 088

Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje - psycholog: kpt. Mgr. Marek Ženata

tel.: 950 630 158, mobil: 724 590 361, e-mail: marek.zenata@firebrno.cz

Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti, PPP Brno, Sládkova 45, 613 00 Brno

Kontakt: 548 526 802, sladkova@pppbrno.cz

Sdružení podané ruce, Vídeňská 3, 639 00 Brno

Kontakt: 545 247 535, : info@podaneruce.cz

Psychiatrická ambulance pro uživatele návykových látek, Hapalova 22, 621 00 Brno

Kontakt: 541 226 070, psychiatricka.ambulance@podaneruce.cz

Anabell - poruchy příjmu potravy, Masarykova 506/37, 602 00 Brno

Kontakt: 724 824 619, posta@anabell.cz , www.facebook.com/centrum.anabell

Prevence AIDS, Gorkého 6, Brno

Kontakt: 724 810 125

Linka bezpečí: 800 155 555 (zdarma, 24 h denně)

Společenství proti šikaně: 737 436 120

Nenech to být (šikana): <https://www.nntb.cz/>

Linka pomoci obětem násilí Dona: 251 511 313

Help line AIDS: 800 144 444 (zdarma, Po - Č:13-18)

Národní linka prevence AIDS: 224915 564

Pedagogicko-psychologická poradna Zachova 1 602 00, Brno, tel: 543 245 914-6

Středisko výchovné péče, Mgr.Renata Ježková, SVP Gabriely Preissové, Brno - Žabovřesky

Kontakt: 549240166, 603790671, jezkova.renata@volny.cz

Policie ČR

8. UŽITEČNÉ WEBOVÉ STRÁNKY

www.nntb.cz

www.modralinka.cz

www.poradenskecentrum.cz

www.prevcentrum.cz

www.drogovaporadna.cz

www.dropin.cz

www.drogy-info.cz

www.internetporadna.cz

www.nekurte.cz

www.bezcigaret.cz

www.psychoterapeut.cz

www.domacinasili.cz

www.stopnasili.cz

www.sikana.cz

9. LEGISLATIVA VZTAHUJÍCÍ SE K PREVENCI

Školský zákon č. 561/2004 Sb.

Zákon č. 65/2017 Sb. O ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

Zákon č. 563/2004 Sb. O pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

Zákon 562/2004 Sb. Kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona.

Všechny jsou k dispozici v platném znění:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/zakony-1>

Vybrané vyhlášky vztahující se k prevenci:

Vyhláška č. 72/2005 Sb. O poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních - novelizována Vyhláškou č. 197/2016 Sb. s účinností od 1. 9. 2016

Dostupná na: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/vyhlasiky-1>

METODICKÁ DOPORUČENÍ MŠMT

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve škole a školských zařízeních MŠMT ČR č.j.: 21291/2010-28 (21 příloh)

Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č.j.: 14 423/1999-22 (Věstník MŠMT sešit 5/1999)

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č. j.: 10 194/2002-14

Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č. j. 37 014/2005-25 (Věstník MŠMT sešit 2/2006)

Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j.: 21149/2016

Metodické doporučení pro práci s individuálním výchovným programem (IVýP) v rámci řešení rizikového chování žáků č.j. MŠMT 43301/2013

Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č.j.: 25 884/2003-24 (Věstník MŠMT sešit 11/2003)

ZÁKONY SOUVISEJÍCÍ

- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými toxikomaniemi a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů- novelizován Zákonem č. 106/2011
- Trestní zákon č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, v platném znění
- Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 37/1989 Sb. o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě, v platném znění
- Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů
- Zákoník práce č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů